

*Лідія Бондаренко,
(Херсон, Україна)*

ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ ДО ОРГАНІЗУВАННЯ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Концепція Нової української школи покладає на вчителя літератури завдання допомогти учневі засобами предмета в його самопізнанні, життєвому самовизначенні, самоздійсненні, формуванні предметної та ключових компетентностей, здатності до читацького й особистісного саморозвитку. Досягнення цієї мети передбачає планомірну та систематичну діяльність словесника як на заняттях, так і в позаурочний час. Звідси невід'ємною складовою підготовки студентів до викладання рідного письменства є опанування ними теоретичних засад організування позакласної роботи і формування вмінь науково обґрунтованого планування та проведення різних видів літературної діяльності учнів, що готують і проводять поза заняттями.

Робочою навчальною програмою з «Методики викладання української літератури» передбачено самостійне вивчення філологами цієї теми. Оскільки метою опанування матеріалу студентами у такий спосіб є «засвоєння теоретичних знань, формування системи загальнонавчальних, інтелектуальних і професійних умінь і навичок та формування самостійності і активності особистості майбутнього фахівця» [2, с. 243], ставимо перед ними завдання: опрацювати наукові джерела з методики організування позакласної роботи, змодельовати і провести сучасні літературні позааудиторні заходи. Для забезпечення ефективності самостійного засвоєння третьокурсниками цієї теми керуємося визначеними у педагогіці вимогами [2, с. 258]. Залучаючи майбутніх учителів до підготовки і проведення Шевченківських свят на факультеті, розвиваємо їхню мотиваційну установку. Ця тема продовжує перелік тем, винесених на самостійне опрацювання, та розглядається студентами у другому семестрі, чим забезпечується послідовність у роботі, а також систематичність і безперервність засвоєння інформації у такий спосіб. Запропонований викладачем план сприяє раціональному структуруванню матеріалу. У

методичних рекомендаціях до теми наголошуємо на найважливіших теоретичних положеннях, на які студентам слід звернути увагу, а також подаємо список основних наукових праць, у яких викладена теорія організування позакласної роботи з літератури. До переліку входять як класичні дослідження, так і найновіші розвідки. Також пропонуємо третьокурсникам проаналізувати розробки заходів із літератури провідних учителів України. Майбутні педагоги мають змогу ознайомитися із напрацюваннями з цієї теми студентів попередніх курсів, зокрема з практикою організування конкурсу літературних газет [1]. Упродовж змістового модуля організуємо також індивідуальні та групові консультації. Для контролю й оцінювання результатів самостійної роботи використовуємо тестове опитування і практичне демонстрування студентами сформованих умінь. Цього навчального року студенти факультету української філології та журналістики ХДУ провели засідання літературної кав'ярні «На струнах Кобзареві душі», конкурс плейкастів та літературний квест «Шевченко, якого ми не знаємо». Ці заходи були приурочені до 205-річниці від дня народження Великого Кобзаря. Обрані форми – це сучасні варіанти організування позакласної роботи з літератури, що практикують учителі-словесники України. Їхня теоретична розробка лише триває, тому самостійна робота студентів була також спрямована на вирішення проблемних завдань, отримання нової інформації, її структурування та використання в нових умовах.

Такий підхід до вивчення теми «Позакласна робота з літератури» сприяє міцному засвоєнню студентами теоретичних знань, формуванню умінь самоорганізації власної життєдіяльності, готовності до виконання відповідних завдань із виробничої практики та до майбутньої професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко Л.Г. Конкурс літературних газет до ювілею Тараса Шевченка. *Укр. літ. в загальноосвіт. шк.* 2014. № 7–8. С. 9–10.
2. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Херсон, 2011. 608 с.

Бондаренко Л. Підготовка студентів-філологів до організування позакласної роботи з української літератури // Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Інтердисциплінарні виміри / [редактори-упорядники: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. – Конін – Ужгород – Херсон – Кривий Ріг: Посвіт, 2019. – С. 46-47.